

7c-6/316/01 iulie 2025

Conf. cu originalul

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

Comisia pentru drepturile omului, culte
și problemele minorităților naționale

SINTEZA

lucrărilor Comisiei din data de 11 iunie 2025

Ședința Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale desfășurată, în format hibrid, în data de 11 iunie a.c., a avut următoarea ordine de zi:

1. PL-x 124/2025 - Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor
2. PL-x 173/2025 - Proiect de Lege pentru instituirea zilei de 15 mai ca Ziua națională a Familiei
3. PL-x 174/2025 - Propunere legislativă pentru stimularea investițiilor în stocarea energiei electrice și modificarea art.291 alin.(2) din Legea 227/2015 Codul Fiscal
4. PL-x 177/2025 - Propunere legislativă pentru eliminarea impozitului pe bacșiș prin modificarea Ordonanței de urgență 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale
5. PL-x 180/2025 - Proiect de Lege pentru modificarea art.597 alin.(2), (2¹) și (8) din Legea nr.135/2010 privind Codul de procedură penală
6. PL-x 181/2025 - Proiect de Lege privind declararea lunii martie ca Luna Femeilor
7. PL-x 183/2025 - Propunere legislativă privind declararea Zilei de 5 octombrie ca "Ziua Drepturilor Electorale"
8. PL-x 184/2025 - Propunere legislativă privind utilizarea responsabilă a inteligenței artificiale.

Ședința a fost condusă de dl deputat Nicolae Păun, președintele Comisiei.

În cadrul dezbaterilor asupra propunerii legislative înscrise la primul punct al ordinii de zi (PL-x 124/2025), dna deputată Oana Murariu, în calitate de inițiatoră a propunerii legislative, a explicat că una dintre modificările Legii nr.303/2022 își propune să reintroducă evaluarea judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție, care a fost eliminată odată cu adoptarea pachetului legilor justiției, domnia sa considerând că atingerea unui prag profesional nu exclude posibilitatea de a exista derapaje, neglijență ori chiar abuzuri. Și, în plus, se creează discriminare față de ceilalți judecători.

Dl deputat George Cătălin Șerban a remarcat că trebuie să se țină cont de faptul că acești magistrați au cel puțin 18 ani de vechime în domeniu, iar în acest timp sunt evaluați periodic și, mai mult, o condiție de acces la Curte este ca la evaluările anterioare să fi obținut doar calificativul "foarte bine", astfel că această reglementare ar introduce o evaluare la evaluare. Domnia sa a completat precizând că, în acest fel, se aruncă, nemeritat, o anatema asupra unei categorii profesionale.

Dna deputată Oana Murariu s-a referit, în continuare, la caracterul formal al evaluării magistraților și a arătat că, dacă la orice evaluare există posibilitatea ca observatori independenți să ia parte la proces, pentru asigurarea corectitudinii examinării, în schimb evaluarea magistraților este confidențială, și cum, potrivit legilor justiției, observatorii ar trebui să fie din afara sistemului, un punct de vedere din partea baroului din circumscripția instanței sau a parchetului în care activează judecătorul sau procurorul evaluat ar putea aduce informații relevante pentru calificativul acordat, ceea ce ar da eficiență acestei proceduri și, în final, ar conduce la îmbunătățirea actului de justiție, ca și în cazul includerii în dosarul de evaluare a numărului de contestații privind tergiversarea procesului sau privind durata procesului penal.

Supusă la vot, propunerea legislativă a primit aviz favorabil, cu majoritate.

La dezbaterile proiectului de lege înscris la punctul doi al ordinii de zi (PL-x 173/2025), dl vicepreședinte Silviu Feodor a menționat că, la 20 septembrie 1993, Adunarea

Generală a ONU a adoptat Rezoluția A/RES/47/237, prin care ziua de 15 mai a fost proclamată *Ziua Internațională a Familiilor*.

Supus la vot, proiectul de lege a primit aviz favorabil, cu majoritate.

Propunerea legislativă înscrisă la punctul trei al ordinii de zi (Pl-x 174/2025) a primit aviz favorabil, cu majoritate de voturi.

Propunerea legislativă înscrisă la punctul patru al ordinii de zi (Pl-x 177/2025) a primit aviz favorabil, cu majoritate de voturi.

La dezbaterea proiectului de lege înscris la punctul cinci al ordinii de zi (PL-x 180/2025) a participat, în calitate de inițiator, dl senator Ovidiu Jitaru, care a precizat că inițiativa legislativă are în vedere eliminarea turismului între penitenciare, a afacerilor judiciare, care costă enorm sistemul de justiție cu transportul și paza deținuților, cu atât mai mult cu cât, se întâmplă adesea ca aceștia să renunțe la cereri sau declară că nu le-au formulat ei ori refuză să le motiveze. Domnia sa a arătat că în perioada pandemiei cererile deținuților au scăzut cu peste 80% și a subliniat că, în acest fel, nu li s-ar știrbi în niciun fel drepturile, dar ar fi degrevate instanțele de cereri formulate cu rea-credință și s-ar și eficientiza activitatea judiciară, un judecător având suficientă experiență să-și dea seama dacă deținutul trebuie chemat în instanță sau poate fi audiat prin videoconferință, în prezența apărătorului și, dacă este cazul, a interpretului.

Dl președinte Nicolae Păun a precizat că și în Europa și în Statele Unite ale Americii se practică această formă de audiere, prin care se degreveză mult activitatea instanțelor.

Dna deputată Oana Murariu a declarat că Uniunea Salvați România susține acest proiect și a menționat că, în urmă cu doi ani, aceasta a inițiat un proiect identic, doar că acela se referea la contestația în executare, adică la persoane aflate în executarea în pedepse penale.

Dna deputată Mirela Elena Adomnicăi a precizat că, așa cum a observat și Consiliul Superior al Magistraturii în punctul său de vedere, ar fi necesară, în mod corelativ, și modificarea prevederilor tezei a II-a a alin.(8), referitoare la judecarea contestației la hotărârea primei instanțe, lucru pe care dl senator Jitaru l-a confirmat.

Supus la vot, proiectul de lege a primit aviz favorabil, cu majoritate.

La dezbaterea proiectului de lege înscris la punctul șase al ordinii de zi (PL-x 181/2025) a participat, în calitate de invitat din partea Ministerului Culturii, dl secretar de stat Demeter András, care a solicitat un aviz favorabil, arătând că inițiativa se înscrie în rândul celor care consacră o zi, o lună, un an, pentru celebrarea unei personalități dintr-un anumit domeniu ori a unui eveniment deosebit, iar în luna martie, în fiecare an, ar trebui omagiate toate femeile.

Dl vicepreședinte Silviu Feodor a precizat că femeile trebuie iubite și prețuite, luna martie fiind cea mai bună alegere, având în vedere că la 25 martie, în fiecare an, se sărbătorește Bunavestire, când Arhanghelul Gavriil i-a vestit Fecioarei Maria că va naște pe Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

Pe de altă parte, dl președinte Nicolae Păun a subliniat, însă, că tot în luna martie, pe 9, în calendarul creștin-ortodox este sărbătoarea celor 40 de mucenici, iar acest lucru ar veni în contradicție cu sărbătorirea femeilor, și, în plus este și Postul Paștelui, afirmație la care dl secretar de stat a precizat că norma are caracter supletiv, nu creează o obligație.

În continuarea acestor idei, dl vicepreședinte Silviu Feodor a menționat că a treia duminică după Paști este *Duminica femeilor mironosițe*, considerată *Ziua femeii creștine*, astfel că domnia sa a propus ca în luna februarie să fie marcată *Săptămâna femeilor mironosițe*.

În final, supus la vot, proiectul de lege a primit aviz favorabil, cu majoritate.

La dezbaterea propunerii legislative înscrise la punctul șapte al ordinii de zi (Pl-x 183/2025) a participat, în calitate de inițiator, dna deputată Verginia Vedinaș, care a precizat că inițiativa legislativă nu se încadrează în categoria sărbătoririi unor personalități ori a unor evenimente, ci are în vedere să atragă atenția asupra importanței drepturilor electorale, drepturi, potrivit doctrinei de specialitate, exclusiv politice, una dintre cele mai importante categorii de drepturi fundamentale, care cuprinde dreptul de a alege și dreptul de a fi ales, cu cea mai frământată istorie, inclusiv în România, care are particularitatea, la fel ca și alte state care au cunoscut regimuri de tip totalitar, că deși aceste drepturi erau teoretic recunoscute, practic erau golate de conținut. Prin punerea bazelor statului de drept în 1989, în România s-a creat cadrul necesar pentru ca dreptul la vot să aibă cele cinci trăsături caracteristice ale sale, respectiv universal, egal, direct, secret și liber exprimat, iar alegerile să fie libere și corecte, dar abia prin revizuirea Constituției din anul 2003 a fost completat alin.(1) al art.2 din Constituție, care prevede că poporul își exercită suveranitatea prin

organele sale reprezentative, cu precizarea că acestea sunt constituite prin ”alegeri libere, periodice și corecte”.

Domnia sa a menționat că în ultima jumătate de an s-au petrecut o serie de evenimente care pun în pericol exercitarea liberă și neîngrădită a drepturilor electorale, ca epicentru al democrației, fiind pentru prima dată în istoria României de după 1989 când i se interzice unei persoane dreptul de a candida pentru funcția de Președinte al României iar, ulterior, chiar se anulează alegerile prezidențiale.

În continuare, dna deputată Vedinaș a subliniat că nu este un om eminent politic, ci profesor și, din acest punct de vedere, susține în primul rând interesul poporului român, care trebuie să conștientizeze semnificația și importanța drepturilor electorale și a precizat că o dovadă a semnificației deosebite pe care o au aceste drepturi o constituie și nominalizarea lor distinctă în art.115 din Constituția României, referitor la delegarea legislativă, care, la alin.(6) precizează că ordonanțele de urgență nu pot fi adoptate în domeniul drepturilor, libertăților și îndatoririlor prevăzute de Constituție și nici în domeniul drepturilor electorale. Astfel, domnia sa a subliniat că este foarte important ca aceste drepturi să aibă un regim distinct și să existe o legislație electorală dedicată.

Dl vicepreședinte Silviu Feodor a menționat că în anul 1994 UNESCO a declarat ziua de 5 octombrie drept *Ziua Mondială a Educației* și, prin instituirea aceleiași zile ca *Ziua Drepturilor Electorale*, s-ar produce o bulversare, astfel că o consideră o alegere nepotrivită, dar s-a declarat de acord cu adoptarea propunerii legislative, însă cu o altă dată.

La rândul său, dl deputat József-György Kulcsár-Terza i-a adresat inițiatoarei o întrebare referitoare la motivul alegerii datei de 5 octombrie, răspunsul dnei deputate Vedinaș fiind că în data de 5 octombrie 2024 Curtea Constituțională a pronunțat o hotărâre pe care toate partidele au repudiat-o, intenția fiind ca această zi să fie o reamintire a unei greșeli pe care să nu o repetăm niciodată și de conștientizare a realității că drepturile electorale constituie o garanție a educației pentru democrație.

Dl președinte Nicolae Păun a confirmat, la rândul său, că 5 octombrie constituie un moment la care nu trebuie să ne întoarcem niciodată, dar a menționat că data ar trebui, într-adevăr, schimbată, iar acest lucru se poate realiza la Comisia juridică, de disciplină și imunități, care este sesizată pe fond, și a subliniat că, din punct de vedere al exercitării drepturilor fundamentale, comisia noastră se poate pronunța doar pentru adoptarea inițiativei legislative, al cărei efect principal îl constituie întărirea conceptului de stat de drept.

Supusă la vot, propunerea legislativă a primit aviz favorabil, cu majoritate.

În cadrul dezbaterilor asupra propunerii legislative înscrise la punctul opt al ordinii de zi (Pl-x 184/2025), dl vicepreședinte Silviu Feodor a remarcat că inteligența artificială a evoluat în progresie geometrică în toate domeniile, inclusiv în artă, dar în ceea ce privește propunerea legislativă în dezbatere, aceasta este lipsită de claritate, astfel că domnia sa este împotriva adoptării, iar dna deputată Mirela Elena Adomnicăi, la rândul său, a fost de acord că o reglementare în domeniu este necesară, dar această propunere legislativă are foarte multe lacune de tehnică legislativă, care o fac de neadoptat în forma prezentată.

Supusă la vot, propunerea legislativă a primit aviz negativ, cu majoritate.

Din totalul de 22 de membri ai Comisiei, la lucrări au participat 19 deputați, după cum urmează: Nicolae Păun, Grupul parlamentar al minorităților naționale, președinte; Ana-Marcela Baș, Grupul parlamentar SOS România, vicepreședintă; Silviu Feodor, Grupul parlamentar al minorităților naționale, vicepreședinte; Mirela Elena Adomnicăi, Alexandrin Moiseev, Eliza-Mădălina Peța-Ștefănescu, Grupul parlamentar PSD; Dan-Cătălin Artimon, Alexandru Bordian, Antonio-Gabi Popescu, Dan Tanasă, Grupul parlamentar AUR; Sebastian-Mihai Rusu, Grupul parlamentar PNL; Oana Murariu, Grupul parlamentar USR; József-György Kulcsár-Terza, Grupul parlamentar UDMR.

Monica Ionescu, neafiliată unui grup parlamentar, vicepreședintă; Markó Attila-Gabor, Grupul parlamentar UDMR, secretar; Andrei Dolineaschi, George-Adrian Popa, Grupul parlamentar PSD; George Cătălin Șerban, Grupul parlamentar PNL; Ionel Stancu, Grupul parlamentar al minorităților naționale, au participat on-line.

Au fost absenți: Ancuța-Florina Irimia, Grupul parlamentar POT, vicepreședintă, care a fost înlocuită de dna deputată Maria Cernit; Marian Mina, Grupul parlamentar PSD a fost înlocuit de dl deputat Mircea Florin, care a participat on-line, Laurențiu Adrian Neculaescu, Grupul parlamentar PSD.

PREȘEDINTE,

**Deputat
Nicolae PĂUN**

Întocmit: consilier parlamentar Elena Zorilă